

Рецензія

на дисертаційну роботу

Милянської Анни Олегівни

«Оптимізація діагностики та комплексного хірургічного лікування хвороби Крона», представлена на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (галузь 22- Охорона здоров'я).

За останні десятиліття відзначається збільшення частоти захворювання на хворобу Крона. Особливо часто хворіють люди молодого, працездатного віку. Ця тенденція зберігається вже протягом останніх 40 років. [46;103]

Нині діагностика та лікування хвороби Крона є складною клінічною проблемою. Через складності діагностики даного захворювання лікування хвороби значно затягується та є менш ефективним. Крім того, неправильна та невчасна діагностика захворювання часто призводить до оперативного втручання з приводу підозри на іншу хірургічну патологію [91;113;135]. Таким чином, актуальність теми визначена ростом захворюваності на хворобу Крона та відсутністю комплексного підходу до діагностики та лікування. Тому це обґрунтовує необхідність у розробленні лікувально-діагностичного алгоритму.

Дисертація присвячена вивченню результатів лікування у пацієнтів основної групи за розробленим алгоритмом, з хворобою Крона, які в залежності від клінічного перебігу поділялися на III групи та отримували відповідне лікування. Пацієнти у групі порівняння отримували лікування традиційними методами.

Крім того оцінювалися результати діагностики у пацієнтів з хворобою Крона. Порівнювалися частота виявлення хвороби Крона у пацієнтів, яким діагностика проводилася традиційними методами та з використанням розробленого способу, що включав використання відеокапсульної ендоскопії, ілеоколоноскопії, ентероскопії та біопсії з уражених ділянок кишки.

Дисертаційна робота є фрагментом НДР кафедри хірургії і проктології НУОЗУ імені П.Л.Шупика на тему: «Розробка нових відкритих та

лапароскопічних методів хірургічного лікування захворювань передньої черевної стінки та органів черевної порожнини», державний реєстраційний номер 0115U002170, термін виконання 2015-2022 роки.

Дисертаційна робота написана українською мовою, представлена на 152 аркушах. Дисертація побудована за традиційною схемою і складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, огляду літератури, розділу матеріалів та методів досліджень, розділу – оптимізація діагностики хвороби Крона, розділу – алгоритм лікування хвороби Крона та ускладнень, розділу – аналіз та узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел. Текст ілюстровано 14 таблицями та 36 рисунками.

Автором чітко визначена мета дослідження та поставлені 5 завдань для її реалізації. Дослідження проведено на достатньому клінічному матеріалі (168 пацієнтів) з застосуванням сучасних статистичних методів.

Автором розроблено алгоритм лікування пацієнтів з хворобою Крона. Вперше вивчено використання відеокапсульної ендоскопії (ВКЕ) тонкого кишківника при хворобі Крона (ХК) та виявлено ураження тонкої кишки, які не доступні для діагностики традиційними методами такими як відеокOLONоскопія (ВКС) та езофагогастродуоденоскопія (ЕГДС):

Вперше обґрунтовано повторне призначення базисної терапії кожні 6 місяців навіть при відсутності клінічних проявів хвороби Крона.

Вперше доведено застосування ендоскопічної балонної дилатації з підслизовим введенням преднізолону у ділянку стриктури кишківника при хворобі Крона.

Вперше проведено введення преднізолону у брижейку кишківника після резекції.

Вперше обґрунтовано використання розробленого діагностично-лікувального алгоритму при хворобі Крона з урахуванням клінічного перебігу, анамнезу, об'єктивних змін, результатів морфологічного дослідження ураженої ділянки слизової оболонки кишківника з виявленим гранулематозним запаленням, що

є характерним для хвороби Крона та обумовлює призначення спеціальної терапії, проведення малоінвазивного ендоскопічного лікування чи хірургічного втручання.

Вперше доведено, що використання розробленого діагностично-лікувального алгоритму при хворобі Крона підвищує ефективність діагностики та лікування, збільшує тривалість ремісії та зменшує частоту рецидивів.

Одержані автором результати безумовно мають велике науково-практичне значення, є достовірними та інформативними та повністю відображені у публікаціях. Результати дисертаційного дослідження опубліковано у 10 друкованих працях, зокрема: у 3 статтях – в наукових фахових виданнях, з них 2 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у періодичному науковому виданні країни Європейського Союзу (Республіка Польща), що індексується базою Scopus – Q3 та 5 тезах у матеріалах науково-практичних конференцій, отримано 2 деклараційних патенти України на корисну модель.

Сформовані автором висновки є обґрунтованими, базуються на фактичних даних і свідчать про високу фахову обізнаність автора в дослідженій тематиці. Практичні рекомендації відповідають поставленим завданням.

Під час написання дисертації автором враховані вимоги, що встановлені МОН України щодо її оформлення. У дисертації не виявлено порушень щодо її доброчесності.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення:

При проведенні аналізу дисертації враження було позитивне. Дисертація не має принципових вад, але звернули увагу деякі недоліки:

1. У розділі 3 винести на початок дані про загальну кількість пацієнтів, які оцінювалися при вивченні ефективності способу діагностики.
2. У дисертації є певні повторення тексту, бажано замінити.
3. Бажано розширити практичні рекомендації.

Отже, дисертаційна робота Милянської А.О. на тему «Оптимізація діагностики та комплексного хірургічного лікування хвороби Крона» за

актуальністю проблеми, методологією дослідження, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих даних, повнотою викладу принципів наукових положень, науково-практичним та теоретичним значенням отриманих результатів повністю відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 19.08.2015 р. № 40, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії і може бути представлена до офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент

Доцент кафедри

Хірургії і проктології

НУОЗ України ім.П.Л.Шупика

К.мед.н., доцент

Ватаманюк В.Ф.

В.Ф. Ватаманюк
В.Г. Горах